

# L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D'UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 cèntims.  
 Fòra de Palma » . . . . . 2 1/2 »  
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent á sa flauta.

S'envian es números á domicili, tant á dins Ciutat com á ses Viles, pagant per adelantat á s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta á conta de 16 números.

## CALDERÓ DE LA BARCA.

No cregau, ignorants lectors, qu'aquest *Calderó* de que vos vatx á parlar en es número d'avuy, sia cap caldera de fé sopes, ni que s'afagitó de la Barca vulga dí que pertenesca á sa dotació de qualque llaut y servesca per fé una bona caldera de roqué, d'aquelles que sòls saben fé es pescadós, tiranthi es peix d'en viu en viu, y menjantlosé sense cuyera ni forqueta, xupantsé es dits de gust.

Rès d'axò. Aquest *Calderó de la Barca* es una paraula que no té rès d'aram ni de còura ni de còura peix; es es llinatge d'un poeta qu'havia nòm *Don Pere*, sense tení tampoch rès de mariné ni de pescadó. *Don Pere Calderó de la Barca* es es nòm pròpi d'aquest seño qu'avuy tothom ensalsa fins á ses estrelles amb molta de justícia, y á ne qui tota España fa féstes per celebrá sa séua sabiduría y bona memòria, á causa de que dimecres passat, va fé dos sitgles justs y cabals que s'en aná á veure Sant Pere després d'havé viscut per honra y glòria des Teatro y de ses lletres espanyoles més de vuytanta anys. ¡Tants per tots!

Aquest poeta de qui tothom parla omplintse sa boca d'alabances, va néxa dins Madrid l'any mil sicents, tayada redona; y després d'havé estat soldat al servey de Felip Quart, se fé capellá; y va essé un d'aquells sacerdots que s'amòllan en còs y en còrda cap á fé es bé de son germá probisme; y morí plé de mèrits y virtuts, dexant lo que tenia á un establiment de Beneficència; y á n'es públich una riquesa d'escrits que 'l fan immortal. Y no, perque fós capellá, y canonge per més señes, va dexá d'escriure comèdies y versos y altres castes de pèsses de Teatro. Vèya que s'escriure era un mèdi de correngí es vici y animá sa virtut y no dexava sa ploma de ses mans.

Va compòndre molts d'*Autos Sacramentales* qu'eran una espècie de co-

mèdies relligioses. Los donavan aquest nòm perque se representavan es dia del *Corpus* ó sia es de sa fésta del Santíssim Sagrament formant part de sa funció, com era costum llavònses, á Madrid y á moltes ciutats d'Espanya. Aquests *Autos Sacramentales* no servian d'un any pe s'altra y cada any en fèyan un de nou, per més lluhiment de sa fésta; y á Madrid cada any li comanavan á éll s'*Auto* nou; y com ses poblacions sòlen essé monèyes de ses capitals, moltes ciutats d'Espanya, basta y pròu que fós éll es poeta de la Cort, á éll encomanavan també ets séus *Autos* nous des dia del *Corpus*; y succehí que com va viure tant de témps n'arribá á compòndre molts de cénts, que corren encara impresos en varios toms que pòt lletgi qualsevòl que vulga sèbre qu'eran aquesta casta de pèsses dramàtiques.

En matèria de comèdies també n'escrigué moltes y bones, perque s'hi posá á quinze anys y trabajá fins que morí. Si jò ara vos hagués de fé sa llista de totes elles no 'm bastarian ses quatre planes de L'IGNORANCIA per donarvos conta d'ets séus títols y belleses. Per lo mateix no més vos anomenaré ses més bones ó sian aquelles qu'alsáren més terreta y que fóren més aplaudides per tothom.

Una de ses principals té per títol *La Vida es sueño*, qu'es aquella en que un prisioné diu aquells versos tan celebrats sobre qu'en aquest mon tot quant feym es un sòmit que desfá La Mort.

Un altra de ses millós qu'ha fétes es *El secreto á voces* per sa gran intriga que té y per s'interés que mantén viu desde que comensa fins qu'acaba.

N'hi ha un altra que preténen molts qu'es sa milló qu'ha escrita y se diu *El Príncipe constante* y vertaderament es molt bona, milló qu'una caldera de peix, però com amb axò hey ha gusts com en totes ses còses preténen altres qu'es milló encara *La devocion de la Cruz*.

Aquesta darrera va essé representada dins tota l'Alemania, després de traduhida p'En Schlegel, (quin nòm més enrevessat) y fonch s'entussiasme d'aque-

lla nació. Contan que n'Hoffman la va aná á veure y se quedá amb sa boca badada y embabayat del tot mentres va durá sa séua representació.

Entre ses altres bones que compongué citarém com de ses millós ses següents:

*Casa con dos puertas mala es de guardar.*

*Dicha y desdicha del nombre.*

*Peor está que estaba.*

*Mejor está que estaba.*

*La Dama duende.*

*Lances de amor y fortuna.*

*Luis Perez de Galicia.*

*Amar despues de la Muerte.*

*El Médico de su honra.*

*El Pintor de su deshonra.*

*A secreto agravio secreta venganza.*

*El sitio de Breda.*

*La puente de Mantiple.*

*Saber del mal y del bien.*

*Las manos blancas no ofenden.*

*El Purgatorio de San Patricio.*

*Cada uno para sí.*

*Fuego de Dios en el querer bien.*

*Los dos amantes del Cielo.*

*Las armas de la hermosura.*

*Afectos de odio y de amor.*

*Muger llora y vencerás.*

Y basta per mòstra. Si totes aquestes se contan per ses millós y com á triades entre moltes altres. ¿Quantes comèdies, preguntareu vòltros, va escriure aquest capellá tan sábi? Moltes. Més de cinch-centes y encara n'hi ha que s'han perdudes.

No debades li donáren sa creu de Santiago y una capellania d'honor y una canongia de Toledo, quant tengué més de cinquanta anys.

No debades es Teatro espanyol l'ha considerat sempre com un d'ets séus primés y més grans poetes. No debades ses séues composicions donáren bons ratos y divertides vetllades á n'es nòstros rebesavis que miravan es Teatro com un temple de diversió y moralitat molt diferent d'es del dia.

No debades la Cort d'Espanya l'any 1844 va edificá un panteon molt rich y suntuós apòsta per éll per guardá ses séues cèndres y li va axecá una estátua



es mitx de sa Plassa de Santa Ana. Y no debades ha tractat enguañy de fé grans fèstes en memòria séua, fèstes qu'han trobat èco dins totes ses provincies de sa nòstra Nació y han motivat Certáments y banderes y processóns y àltres castes d'obsèquis, secundant lo que fa Madrit.

¡Qui'l pogués veure viu encara à n'aquell capellanet véy adornat amb sa creu de Santiago, amb aquella cabeyera blanca que tenia y aquells *bigotes* y *perilla* còm sa néu. (En son temps es capellans duyan mostatxos còm ets seglars) flaquet y axut de carns amb un front alt y espayós, mirada benévola y tranquila y posat modest y accesible à pesá d'es séu sèbre!

En *Calderó de la Barca* era estimat de tothom per sa séua sabiduría, humilitat y virtut, y per axò mateix es ara ensalsat p'es qui no arribáren à conèxar-lo però qu'encara pòden admirá ses òbres que dexá escrites.

Jò no vos vuy contá lo que fan à l'hora d'ara dins Madrit. Es una còsa alta de punt y fòra mida. S'han proposat pegá amb sa massòta y posá s'òlla gran dins sa petita y heu han lograt. Fan gròs. No més que per veure sa gran processó qu'han féta hey ha hagut forasté que p'es llogué de tres hores de dos balcons ha donat quatre cents duros. Ara vòltros figuraivos si heu sería de veure sa tal processó.

Nòltros es mallorquins baix de sa iniciativa del señó Directó de s'Institut y altres señós hem celebrat en honra d'*En Calderón* un certámen literari, artístich y musical. Demá s'ha de fé dins es Teatro sa distribució de prèmis que consistexan amb ses alhaques si-guents:

1 Una escrivania de plata, un llaut d'òr y un'arpa des mateix metal, costats per s'Institut provincial.

2 Un exemplá de ses òbres d'*En Calderón*, encuadernació de lujo, regalat p'es professós de s'Institut.

3 Un objècte artístich costeat per sa Diputació provincial.

4 Una hermosa pauma de plata pagada per s'Ajuntament de Palma.

5 Un pensament d'òr que dona sa Societat Econòmica d'Amichs del País.

6 Una lapicera d'òr regalo de s'Acadèmia de Medicina.

7 Una plomá d'òr costada p'es Còllegi d'Advocats.

8 Varies medalles oferides per s'Acadèmia de Belles Arts.

Mallorca, còm véys, ha respòst à n'es nòble crit de sa capital y té à gran honra es fé fèstes à s'eminent *Calderón* y à totes aquelles persones que contribueyan amb so séu ingeni à corretgí y millorá ses costums de sa Societat y à conrà ses lletres de sa nòstra Nació.

Sa memòria de *Don Pere Calderó de la Barca* viurá eternament dins s'història per sa séua sabiduría y per sa séua

constancia en mantení vives ses nòstres creències y ses costums des nòstros progenitós bassades demunt s'honor, s'hidalguia y sa generositat.

Ara per via de mòstra vos traduhiré un tròs de s'escena des prisioné de *La Vida es sueño* y podreu fervos una idèa de si'n sabia aquest hò de capellá en matèria d'escriure versos y compòndre bònnes poesies.

Vos advertesch qu'es una traducció féta depressa y un poch libre, y que de dirho en mallorquí à dirho en castellá axí còm heu escrigué s'autó hey va tanta diferència còm d'un mòrt à un viu.

Diu axí, llamentantsè es qui está près:

El Rey somía qu'heu es,  
Y viu enganat manant,  
Dirigint y governant.  
Gloria per éll de tal pès  
L'escriu es vént. Y en no rès  
Converteix sa fama y sòrt  
La Mòrt. (¡Quin pesá més fòrt!)  
¡Y hey ha qui intenta reyná  
Vejent qu'ha de despertá  
Dins es brassos de La Mòrt?

Es rich somía opulència  
Y aquesta feyna l'aglassa.  
Somía el pòbre que passa  
Pobresa, fam, indigència.  
Somía es sábi la ciència.  
Somía aquell que pretén.  
Somía es qui à un altra ofén,  
Y per acabá, en el mon  
Tots somian lo que son;  
Y de sòmits ningú entén.

Jò somihi qu'estich aquí  
De cadenes carregat  
Y que m'he vist he somiat  
Content y rich. ¡Ay de mí!  
¡Qu'es sa vida? Un frenesí,  
Una ilussió que se fon,  
Sombra y ficció. En aquest mon  
Cap hé hey ha qu'arrib à mida.  
Sòmit es sa nòstra vida  
Y sòmits ets sòmits son.

PEP D'AUBEÑA.

## SEGADÓS Y SEGADORES.

S'altre vespre assegut dins sa llar de *Son Fitè*, una possessió de molta trèta, després de passat el rosari y mentres repartian s'escudella à n'es missatges, conversant amb l'amo venguèrem à recaure sobre ses màquines segadores.

—Ja no les empram, (me digué éll:) vatlast'allá davall una porxada, que, enguañy en farà tres, jauen y descansan.

—¿Y còm axí? (li vatx demaná jò, sorprès de sa catxassa amb à que m'ho deya un conradó d'esperència y molt entès.)

—¡Foy! jò ley diré. Primerament ha de repará que tots es sementés d'aquesta possessió y es de ses veynades son de terra prima, amb fòrsa de fités y plans

de ròca, y mal tayats per'mor de ses garrigues, camins de giñes anguilades y costés amb à que confrontan. Es sembrats qu'hey feym no sempre son cabals, ni gayre alterosos, ni abastament espessos. Ses aygos y es vént los mos ajèuen desyara; ses mates, dins ses rotes, qualche pich los gòsan, y tots aquests motius son part y causa que ses màquines de segá no hey pugan manio-brá conforme.

—¡Emperò, homo! aquestes màquines sòlen está dispòstes de manera que pòden acalarsè per dexá es rostoy de s'altari que vòlen, fan ses passades arreu y basta un homo tot sòl per...

—Me deix esplicá es cás, (me digué l'amo trencantmè sa paraula:) ses màquines pòden pujá y davallá sa sèrra que séga es brins, axò es ben vé; però ténga present que si es sembrat es baix, y se tròba per dins ses nòstres tèrres plènes de reclaus y de fités ses dénts de sa sèrra no pòden davallá més que fins à un cert punt. Per altra banda, supòsi vostè que s'embat tomba ses espigues vént amb popa, y veurá que sa sèrra justet, justet, les tón baix de capoll dexant sa pòca caña des sembrat sense segá.

Amb axò tenim qu'es ventay ó pales lo mateix enjégan sa manada des postat si séga còm si no séga, perque es rodam fa sempre es mateix joch, y d'aquí resultan uns munts desiguals y de tal manera que no hey ha mòdo de ferné manats y lligarlós còm cal.

Y si hey afageix qu'un mul des dos y una ròda, poch ó molt, sempre seguit potetjan y engrunan una retxa de sembrat, perque no es possible aná, dret, dret, y agafá tan justa sa vorera, comprendá vostè perqu'és que ses màquines mos fan tan mal servey.

—¡Però, homo de Déu! comparau sa séua feyna amb sa que fan es segadós y sa séua economia amb lo que vos còsta es segá à brassos.....

—Ydò à n'axò vatx. Veja vostè: donat à escarada, mos ségan à rahó d'onze pessetes per corterada, (la gent axuta,) dexantmosho tot'nèt arreu y garbes ben lligades; perque es d'advertí qu'un segadó safalca ses gavelles y atèsa ses garbes de manera que no se desfan, componguent es brins de per demunt ben estirats à fi de que si plòu no los entr' s'aygo. Y axí es qu'una garbera compòsta de garbes fétes de segat à brassos pòt ampará sense perjuy dues y tres aygos, si plòu abans des batre, mentres que ses compòstes amb garbes de segat amb màquina, sòls amb una brusca romanant tudades perque s'homitat les entra fins en mitx de tot. Llavò, quant garbetjam, es impossible que des segat amb màquina no fassem ratx y roy d'espigues desde es sementés fins arribá à s'era, per'mor de lo tayuscat des brins. Llavò, qu'un homo à fòrsa de fòrses amb un dia lligará deù cava-



yons; llavò qu' à lo milló de tot s' engallevènan un pèrn ó un rodet, y màquina y bestia y tots es qui los van derrera han d'aturá sa feyna... Vaja, no crega qu' es mania méua; però, dins el terme, de cada deu màquines en veurá armá una; vòl dí que casi tots ets amos y señós están desenganats.

—Mirau, vuy suposá que tot lo que me deys es veritat, però quant no fós més que per estauviá sa mala temporada que corren es malanats escaradés...

—Sobre aquest punt hey ha moltet que dí. No néch qu' els pòbres s' en duen un bòn asseró, però no crega que los sia tan desvantajós còm vòlen suposá. Primerament veurá qu' aquests estòls de segadós s' entregan de bona voluntat y delitosos; ajustan es tracto, y trèuen busques élls amb élls per repartirsè ses tanques bones y dolentes. Fan feyna à rebentá, però no pèrden es cantet. Ets homos duen s' esquena ben remuy de sol à sol. Ses dones no fan manco, y sòls s' aturan per dá qualque sodoll à s' infantó que déxan dins una sanaya penjat à una branca d' abre; y ses fadrines, amb so capell de paumes enflocat, s' escobletjan amb sos bergantells; y quant arriba es vespre, may diuen que no, si qualcú los proposa pará ball devant ses cases.

Axò dura vint dies; còbran lo qu' han fèt, y ténen per pagá sa renda de sa casa ó per comprá un porquet quant vé sa fira. Es gent que s' aconhòrta amb sa séua sòrt y viu molt més sana y alegre qu' es señó de sa matexa terra.

Jò poria havè tocat rahons per demostrá tot allò que diuen sobre s' absoluta ventatja que ténen ses màquines demunt sa feyna fèta à brassos; però, la veritat, amb aquest cas vatx creure que l' amo sabia lo que deya, y no vatx gosá ferli la cònta, pues m' havia demostrat que *ses màquines de segá no eran aplicables à n' es sementés de Son Fitè.*

Lo mal es que, perque en aquell térmeles han arreconades, ara n' hi ha que diuen que ja les pòden arreconá per tot; y axò no es convenient ni rasonable.

A terres grasses, planes y desembarassades, ses màquines de segá manetjades per homos qu' heu enténgan han d' essè per fòrsa molt més ventatjoses qu' es segadós de carn y òs. Amb una paraula: ses condicions y circumstancies especials de cada lloch son lo que fan sa lléy; y si es señós y conradós heu tenguessen ben present no s' en durian xascos.

ALIATAR.

## XEREMIADES.

Don Jaume Cerdá, President d' *Es Conservatori*, mos convidá à sa funció

de dimars. Hey anárem y si 'm de dí lo qu' hey trobárem dirém qu' ets alumnos d' *Es Conservatori* adelantan extraordinariament, qu' aquelles ninetes des còro cantan de lo milló, qu' aquella bandurria parla y aquelles ocarines conmoüen y surt qualque veu de baix d' entre ets alumnos ja grans que pòt arribá à essè ses delicies d' un Teatro.

Pròva que molts pensan còm nòltros es qu' hey va acudí tanta gent que no hey hagué cadires p' es qui 'n volgué y molts d' homos haguéran d' está drets y defòra amb sos calls que los groñian per no haverhi lloch per tothom.

Bò seria qu' à n' aquesta part s' hi posás un poch de retgit.

\*  
\*\*

Invitats per sa Redacció de *El Ancora*, assistirem dimecres passat à s' ofici funeral que per iniciativa de dita Redacció y à còstes y despèses de sa matèxa, d' ets *Obrés Catòlics*, des *Clèro Palmesá* y d' ets *alumnos des Seminari*, se va celebrá à s' Iglesia de Sant Francesch en commemoració ó còm aniversari de sa mòrt des sábi español *Don Pere Calderó*.

Tant l' altá majó còm es cenotafi conventual eran majestuosos per lo grandió y bòn gust de sa composició.

Hey assistiren ses Autoritats superiors, Eclesiástica, Civil y Militar d' aquesta Provincia, es professorat de s' Institut Balear, y comisions de moltes Societats y Corporacions d' aquesta Capital.

Sa funció sortí molt lluhida; duptam que, en so séu gènero, ley hajin fèta més à cap altra provincia d' España; y axò que sòls no havian emprat bombo per anunciarla.

¡Bòn pensament tenguéran y molt dignament han sabut honrá es Redactós de *El Ancora* à s' il-lustre escritó glòria de ses Lletres castellanés!

\*  
\*\*

Demá tocaria que cada casa endomasás sa cuyna, perque tota quanta fèsta veurem à Ciutat la fan per un *Calderó*.

Es capellans de *caldereta* (que no son poch) s' haurian de vesti de gala, y l' amo des *Calderés*, qu' es una possessió qu' à mí 'm convendria molt, hauria de fé un ball.

Si jò fós Alcalde donaria un bando manant que tothom dinás de *caldera de peix*, y en es Teatro faria representá sa comèdia titulada *Caldereros y vecindad*.

Aquesta funció teatral seria més necessari demá, ja que no s' en es poguda efectuá un' altra molt lluhida que s' estava preparant per aumentá sa solemnidad d' aquest dia.

Sa causa de s' aplassament, segons la vá contá un periòdich, no pòt essè més justa: En Pere no pòt sopá à ca 'n Pau perqu' ha de diná à ca 'n Diègo.

—¿Y que té que veure es diná amb so

sopá? deya sa gent.

—En Pere deu tení pò de quedá embafat.

Tornant à n' axò des *Calderó*, à sa fèsta de demá diuen que s' han de lletgi versos dedicats à un *Calderó*, que s' han de celebrá ses glòries d' un *Calderó*, que fins y tot s' ha de cantá un himne à un *Calderó*.

En quant à n' es versos, em pens que no deuen essè massa bons perque no n' hi ha cap de méu.

Lo qu' es s' himne, declar desd' ara que no es à propòsit p' es personatge à ne qui s' dedica, perque per esserhó hauria de tení derrera cada compás un *calderó*.

Y ja heu veureu: quant es *coro* estarà demunt s' escenari preparat per cantá, veureu es directó qu' amb sa precisió d' una màquina, *zim zam* amb sa vergueta no dexará trèure un pèu defòra à cap corista: tots élls tendrán sa veu còm à fermada à sa *batutta*.

¿Y axò 'm direu que siga un himne bò per un *Calderó*? Un *calderó* en música vòl dí que no retgeix es compás, qu' es cant está fòra de compás còm ses deliberacions de s' Ajuntament.

S' Ajuntament un témps cantava à compás; però desde qu' es temé de qu' es compás el tenia massa subjècte, va mudá de cantet y va fé un *calderó* qu' encara dura.

Es vè qu' à fòrsa de no dú compás mos ha descompassat à tots, però tengué en conta que fènt un *calderó* y dexantlo créxa, es *calderó* arribaria à essè *caldera*.

Y va fé bé, perque un *calderó* no li serviria per ferhi tants de buñols.

Sense volè mos n' hem anat d' un *calderó* de sòlfa à un *calderó* de cuyna; y axò mos fa pensá qu' ara estám en lo cèrt, qu' ara estám *en el terreno*, y qu' es *Calderó* à ne qui se dedica sa fèsta de demá, es un *Calderó* d' aquests que ser vexan per còure.

Mos ha fèt caure de s' ase una Societat científic que per emprá es *Calderó* ha repartit arròs.

No posam cap desbarat quant deym *emprá*, perque sa Societat qu' à la salut d' un *Calderó* repartex arròs, no 'l celèbra, sinó que l' empra.

Axò es un nou mèdi de tributá honres à un mòrt: d' avuy envant, quant muyra un homo il-lustre, en lloch de lletgirli versos y discursos devòra sa tomba, hey menjarem una *caldera*.

La veritat. Ja sabem que per un verdaté cristiá tots es dies son bons per fé una òbra de caritat; però per lo matex que tots son bons, trobam qu' es dia en que sa Pàtria tributa un recòrt à una glòria nacional, à un gegant de ses lletres, tot ha d' essè per éll: rès per ningú més. Per axò l' Iglesia ha fèt unes exèquies, per éll; ses corporacions oficials han fèt solemnidads, per éll; es còssos científics han ubèrt certámens, per éll:



tot y tothom, per éll. Es qui ha volgut sortir de lo qu' haurá cregut una rutina, heu ha celebrat amb un arròs... y l' ha fét per sa trompa.

A poch, à poch, no heu deym per mal.

## DÈCIMES GLOSADÉS.

*Ses allòtes son traydores  
Que no heu pòren essé més  
Quant han cuhides ses móres  
Diuen mal des romagués.*

### I.

A quinze aïns vatx comensá  
A encalsá qualque fadrina;  
Qui jóve se determina  
Prést se sòl desenganá.  
Totes ses dónes qu' hey ha  
Son gábies enganadores,  
No vay pòbres ni señores  
Sempre ténch d' está fadrí  
Perque mumare 'm va dí  
*Ses allòtes son traydores.*

### II.

Perque axò en mí s' es passat  
Relació vos donaré:  
Ses dónes me fèyan fé  
Qualsevòl atrocitat,  
Y dexava abandonat  
Cada dia s' interés,  
En que mumare 'm digués:  
Per ses atlòtes, no corres,  
Que son unes xarradores  
*Que no heu pòren essé més.*

### III.

Hòmo qui quèstió té  
Sempre ha de callá amb dónes,  
Ni à les males ni à les bònes  
No 'n pòren trèure aguyé:  
A sa llengo li fan fé  
Còm unes debanadores,  
Y encara s' alsan majores  
Des qui les vòl avisá;  
Pues sòls saben marmulá  
*Quant han cuhides ses móres.*

### IV.

Qui amb dónes té quèstió  
Ja s' en durá bòn billet;  
Si fós còsa de secret  
No aneu à contarlos hó.  
Si les privau de dir hó  
Llavò si qu' heu diuen més;  
Per manco de três doblés  
Per mitx des carré 'n fán crides  
Y còm prou s' han atapides  
*Diuen mal des romagués.*

A. C.

## COVERBOS.

—¡Jesús! ¡Quina llástima! (deya un pagès quant sentia parlá d' *En Calderon*)

*de la Barca.* ¡Tants de penons que li envian y fèstes que li fan! ¡Quina llástima que sia mort y que no heu puga veure. Ja hey estarà contenta sa séua familia. ¿Y ahont haurán d' estojá tant banderes aquesta gent séua?

\*  
\*\*

Un señó sèya ben aposentat entre totes les dónes à una reunió. Comparagueran més señores y ja no hey havia més cadires.

—Fassa favó d' axecarsè, (li digué un acomodadó.)

—No 'm dona la gana.

—Ja veu qu' aquestes señoretas no ténen asiento.

—Ydò, qu' estigan dretes.

—Ja veu que nòltros es señós hem de cedí per elles.

—O elles per nòltros.

—Vamos. Sia més atent.

—N' hem parlat prou. No 'm mòch.

—¿Y elles qu' han d' está dretes?

—Qu' hey estigan. Haguéssen vengut prest còm jó.

—¡Y vostè ha de sèure!

—¡Ay, ydò! ¡Qui no li agrada que no 'n menj!

—Dispéns. Sa terquedat de vostè me obligará à doná part à sa Junta.

—Don tanta part còm voldrá. Y li diga també es méu nòm. Me dich.....

Y va anomená es còm li deyan; més nòltros no 'l volem estampá amb lletres de mòtlo.

\*  
\*\*

Un señó pagès que pretenia de comes primes es trobava un dia de visita dins Ciutat. Després d' havè parlat des Teatro y de ses mòdes y des diaris, sa señora de la casa per sèbre que nomia, li fé aquesta pregunta:

—Dispéns, vostè, ¿vòl dirme sa séua gracia quin' es?

—Señora, (li contestá molt sério s' interrogat;) sa méua gracia es que sé tocá un poch es *violon*.

\*  
\*\*

A un quinto que 'l varen trèure per beneyt quant la gènt li deya perqu' havia sortit, responia:

—Per *imbècil*.

—¿Per *imbècil*?... ¿Y que no sabs que vol dí *imbècil*? Ell vòl dí *beneyt*.

—¡Ah! ydò no: per sa vista, (respongué tot rebent.)

\*  
\*\*

Deya un moro à un andalús:

—¿Que faries si te tayássen es cap?

—¡Vees! te tayaria es téu y el me poraria totduna.

—Ydò, series moro.

—¡Ca, *hombre*! Ell jó primé el batia-ria.

Y va quedá convensut. ¡Ja 's de rahó!

\*  
\*\*

## PERROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—Ni en trenta pichs el lletgirás.  
SEMBLANSES.—1. En que té cap.  
2. En que pica.  
3. En que ténen Mèstre de Cerimónis.  
4. En que té sola.  
TRIANGUL....—Canari-Canar-Canar-Can-Can-Ca-C.  
CAVILACIÓ....—Alaró.  
PREGUNTES...—1. Es fús.  
2. S' aygo.  
3. Sa lletra R.  
FUGA.....—Es sastre paga p' es teixidó.  
ENDEVINAYA.—Sa sal.

LES HAN ENDEVINADES:

Sis.—Un Llagost sense botadós.  
Y dues no més.—Un Amich méu.

GEROGLIFICH.



LD

rodela



Baja

I 2



Tiple

D



J. SEUGITRA.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un cirial à una persona?
2. ¿Y es vapor *Lulio* à una bugadaria?
3. ¿Y una bugadaria à una Plasa de Tòros?
4. ¿Y una escala à un matrimoni?

MAPA.

TRIANGUL DE PARAULES.

Omplí aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.<sup>a</sup> retxa, un *requiebro* per ses atlòtes maques; sa 2.<sup>a</sup>, un objècte de cuyna en valenciá; sa 3.<sup>a</sup>, es mateix en mallorquí; sa 4.<sup>a</sup>, un fruyt de la mar; sa 5.<sup>a</sup>, lo que diuen à un hòmo gròs y vermey de cara, y sa 6.<sup>a</sup>, una lletra.

J. S.

PROBLEMA.

Un pare va dí à son fíy:—Mira, cada dia que sabrás sa llissó te donaré quatre doblés y es dies que no la sabrás en perdrás cinch. Es cap de trenta dies son pare li hagué de doná 66 doblés. ¿Quants de dies sabé sa llissó?

JAUME DES CASTELL.

ENDEVINAYA.

¿Quina còsa es sa més bella  
Del mon, per tots apreciada,  
Sorda, muda, des qu' es nada  
Y poreu conversá amb ella?

UN AMICH MÉU.

(Ses solucions dissapte qui vé si som oius.)

28 MATX DE 1881.

Estampa d' En. Pere J. Gelabert.